

**UCHWAŁA NR XXXVII/300/22
RADY MIEJSKIEJ W DROHICZYNIE**

z dnia 29 grudnia 2022 r.

**w sprawie przyjęcia Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Drohiczyn na lata 2023-2026**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym. (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 559, 583, 1005, 1079, 1561) art.4¹ ust. 1, 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1119, 2469, z 2022 r. poz. 24, 218, 1700, 2185) oraz art.10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2050, z 2021 r. poz. 2469, z 2022 r. poz. 763, poz. 764, 1700, 1812, 1855) uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Drohiczyn na lata 2023-2026 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Drohiczyna.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

mgr inż. Marian Rogowiec

Załącznik do uchwały Nr XXXVII/300/22
Rady Miejskiej w Drohiczynie
z dnia 29 grudnia 2022 r.

P R O G R A M

Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
w GMINIE DROHICZYN
n a l a t a 2 0 2 3 - 2 0 2 6

DROHICZYN, 2022

PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE DROHICZYŃ
NA LATA 2023-2026

Wykaz skrótów:

GKRPA – Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Drohiczyń

GUS – Główny Urząd Statystyczny

KBdsN – Krajowe Biuro Do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii

KCPU – Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom (dawniej PARPA)

MGBP – Miejsko Gminna Biblioteka Publiczna im. Klementyny Sołonowicz-Olbrychskiej w Drohiczyń

MGOK – Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Drohiczyń

MGOPS – Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Drohiczyń

NGO (ang. *non-government organization*) – organizacje pozarządowe

PARPA – Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

PCPR – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

PP – Posterunek Policji

PK – Punkt Konsultacyjny

PPP – Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna

PUP – Powiatowy Urząd Pracy

ŚŚ – świetlica środowiskowa

UM – Urząd Miejski w Drohiczyń

ZI – Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE DROHICZYŃ
NA LATA 2023-2026

SPIS TREŚCI

SPIS TREŚCI	2
WPROWADZENIE	3
UZASADNIENIE WPROWADZENIA PROGRAMU	3
PODSTAWY PRAWNE OPRACOWANIA PROGRAMU	5
CHARAKTERYSTYKA GMINY DROHICZYŃ	6
POŁOŻENIE	6
SYTUACJA DEMOGRAFICZNA	6
RYNEK PRACY	8
INFRASTRUKTURA SPORTOWA, REKREACYJNA I KULTURALNA	11
EDUKACJA I WYCHOWANIE	11
ZASOBY INSTYTUCJONALNE W ZAKRESIE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH	13
PROBLEM UZALEŻNIEŃ NA TERENIE GMINY DROHICZYŃ	14
DZIAŁALNOŚĆ GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W DROHICZYŃ	17
RYNEK ALKOHOLOWY W GMINIE DROHICZYŃ	20
DIAGNOZA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W ZAKRESIE UZALEŻNIEŃ	23
SYNTEZA WYNIKÓW BADAŃ ANKIETOWYCH	24
ANALIZA SWOT	25
CELE, ZADANIA I REALIZATORZY PROGRAMU	28
TERMINY WAŻNOŚCI ZEZWOLEŃ NA SPRZEDAŻ NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH W GMINIE	37
ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH	37
ADRESACI PROGRAMU	38
REALIZACJA PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE DROHICZYŃ NA LATA 2023-2026	38
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	38
MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU	39

PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE DROHICZYŃ NA LATA 2023-2026

WPROWADZENIE

UZASADNIENIE WPROWADZENIA PROGRAMU

Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Drohiczyń na lata 2023-2026 jest dokumentem wyznaczającym cele oraz sposoby rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii i związanych z tą sferą życia problemów rodzinnych i społecznych na terenie gminy Drohiczyń. Niniejszy dokument stanowi kontynuację działań prowadzonych w latach ubiegłych w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

Zgodnie z art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 1119 z późn. zm.) do zadań własnych gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych. Zadania te w szczególności obejmują:

- o zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- o udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
- o prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- o wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- o podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- o wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE DROHICZYŃ NA LATA 2023-2026

Zgodnie z art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2050 z późn. zm.) do zadań własnych gminy należy przeciwdziałanie narkomanii, które obejmuje:

- o zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem;
- o udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej;
- o prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- o wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii;
- o pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Według art. 4¹ ust. 2 z dnia 26 października 1982 r. ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, realizacja ww. zadań prowadzona jest w postaci Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, uchwalonego przez Radę Miejską na okres nie dłuższy niż 4 lata. Biorąc pod uwagę cele operacyjne dotyczące przeciwdziałania narkomanii, określone w Narodowym Programie Zdrowia, a także działania w zakresie rozwiązywania uzależnień behawioralnych. Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Drohiczyń na lata 2023-2026 został opracowany zgodnie ze wskazanymi powyżej obligatoryjnymi zadaniami oraz potrzebami występującymi na terenie Gminy.

PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE DROHICZYŃ
NA LATA 2023-2026

PODSTAWY PRAWNE OPRACOWANIA PROGRAMU

Kierunki działań zawarte w programie są zgodne z Narodowym Programem Zdrowia na lata 2021-2025. Do wiążących aktów prawnych należą:

- o ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi określająca priorytety zadań realizowanych poprzez program, traktująca je jako zadania własne gminy (t.j. *Dz. U. z 2021 r., poz. 1119 z późn. zm.*),
- o ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. *Dz. U. z 2020 r., poz. 2050 z późn. zm.*),
- o ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. *Dz. U. z 2021 r., poz. 1249*),
- o ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. *Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 z późn. zm.*),
- o ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. *Dz. U. z 2022 r., poz. 559 z późn. zm.*),
- o ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (t.j. *Dz. U. z 2022 r., poz. 1608*),
- o ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (t.j. *Dz. U. z 2022 r., poz. 633 z późn. zm.*).

Źródłem finansowania Programu są środki budżetu Gminy pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych oraz opłat z tytułu sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml.

CHARAKTERYSTYKA GMINY DROHICZYŃ

POŁOŻENIE

Drohiczyń to gmina miejsko-wiejska położona w województwie podlaskim, w powiecie siemiatyckim. Miasto Drohiczyń jest siedzibą Gminy. Charakteryzowana jednostka terytorialna oddalona jest o około 16 km od stolicy powiatu – miasta Siemiatycze oraz o 105 km od stolicy województwa - Białegostoku. Teren Gminy¹ zajmuje 14,26 km² powierzchni całego powiatu. Zaledwie 10% jej obszaru to użytki leśne, z kolei grunty rolne stanowią 81% regionu. Graniczy ona z następującymi gminami: Grodzisk, Jabłonna Lacka, Korczew, Perlejewo, Platerów, Repki oraz Siemiatycze.

Rysunek 1. Położenie gminy Drohiczyń na tle województwa podlaskiego i całego kraju

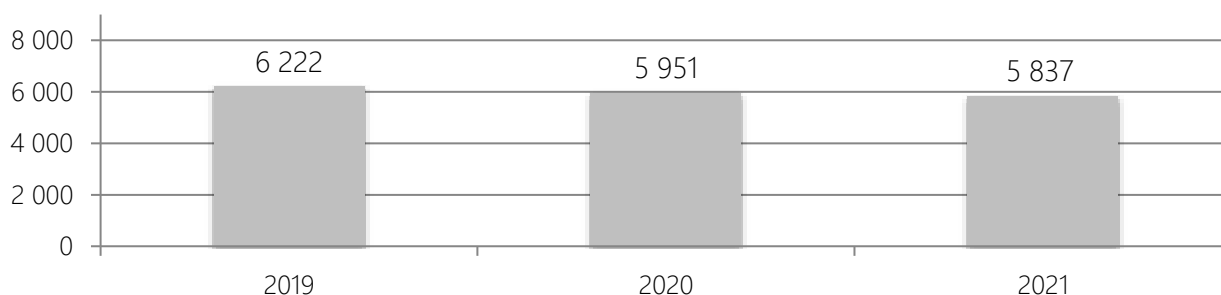

Źródło: mapa.livecity.pl

SYTUACJA DEMOGRAFICZNA

Analiza struktury demograficznej w gminie Drohiczyń ukazuje obraz aktualnego stanu lokalnej społeczności. Gminę zamieszkuje **5 837** osób (stan na 31.12.2021 roku). Na przestrzeni ostatnich trzech lat liczba mieszkańców uległa zmniejszeniu. W stosunku do 2019 roku widoczny jest spadek na poziomie 6%.

Wykres 1. Liczba mieszkańców gminy Drohiczyń w latach 2019-2021

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

¹ Ilekroć w niniejszym dokumencie jest mowa o „Gminie” należy przez to rozumieć „Gminę Drohiczyń”.

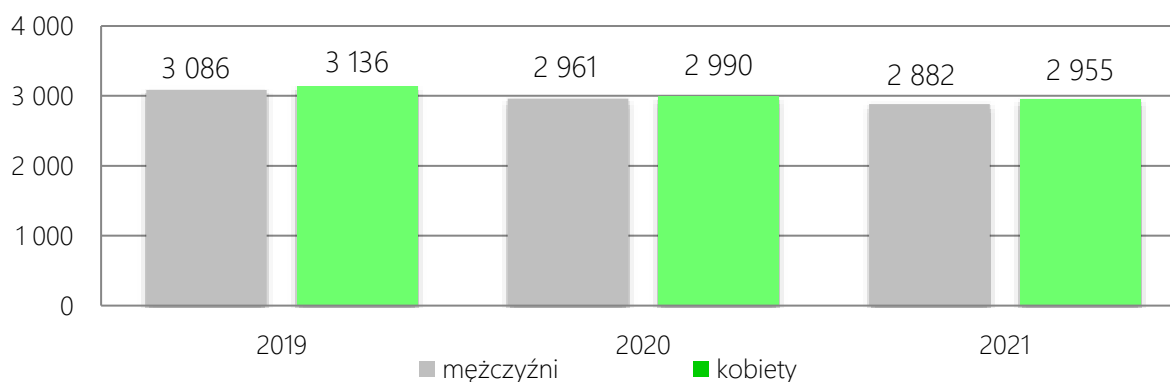

PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE DROHICZYŃ NA LATA 2023-2026

Liczba mężczyzn zamieszkujących gminę Drohiczyń była w 2021 roku mniejsza od liczby kobiet – stanowiły one 52% ogólnej liczby ludności (2 955 kobiet), natomiast mężczyźni 48% (2 882 mężczyzn). Współczynnik feminizacji w 2021 roku w Gminie wynosił 103, co oznacza, że na każdych 100 mężczyzn przypadały 103 kobiety. W powiecie siemiatyckim współczynnik ten był nieco wyższy i wynosił 104, natomiast w województwie podlaskim przyjmował wartość 105.

Wykres 2. Liczba kobiet i mężczyzn zamieszkujących gminę Drohiczyń na przestrzeni lat 2019-2021

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

Kolejną analizowaną kwestią jest przyrost naturalny, czyli różnica między liczbą urodzeń żywych, a liczbą zgonów. W gminie Drohiczyń w 2021 roku przyrost naturalny na 1000 ludności kształtował się na poziomie **-11,86** co oznacza, że wskaźnik ten przyjmował nieco wyższą wartość w porównaniu do powiatu siemiatyckiego (-12,02), jednocześnie była ona znacznie niższa w porównaniu do województwa podlaskiego (-5,74). W przypadku Gminy zauważalny jest dynamiczny trend spadkowy w zakresie przyrostu naturalnego na 1000 ludności, podobnie w powiecie, jak i w całym województwie.

Tabela 1. Przyrost naturalny na 1000 ludności w gminie Drohiczyń w porównaniu do powiatu siemiatyckiego i województwa podlaskiego na przestrzeni lat 2019-2021

wyszczególnienie	2019	2020	2021
gmina Drohiczyń	-7,69	-8,00	-11,86
powiat siemiatycki	-6,13	-9,88	-12,02
województwo podlaskie	-0,98	-3,50	-5,74

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE DROHICZYŃ NA LATA 2023-2026

Struktura ludności w gminie Drohiczyń według ekonomicznych grup wieku w 2021 roku przedstawiała się następująco:

- o **16,1%** mieszkańców było w wieku przedprodukcyjnym – do 17 roku życia;
- o **57,9%** mieszkańców Gminy było w wieku produkcyjnym – dla kobiet jest to między 18-59 rokiem życia, a dla mężczyzn między 18-64 rokiem życia;
- o **26,1%** mieszkańców było w wieku poprodukcyjnym – 65 lat i więcej dla mężczyzn, 60 lat i więcej dla kobiet.

Poniższa tabela prezentuje ekonomiczne grupy wiekowe w gminie Drohiczyń. Na przestrzeni lat 2019-2021 dostrzegalny jest stopniowy spadek udziału osób w wieku produkcyjnym w ogólnej liczbie ludności, z kolei odsetek osób w wieku przedprodukcyjnym uległ wzrostowi, podobnie jak w przypadku odsetka mieszkańców Gminy w wieku poprodukcyjnym. Udział osób w poszczególnych ekonomicznych grupach wiekowych w Gminie prezentuje się na nieco odmiennym poziomie w odniesieniu do wskaźników w całym kraju. W Polsce jest to 18,2% osób w wieku przedprodukcyjnym, 59,2% w wieku produkcyjnym oraz 22,6% w wieku poprodukcyjnym.

Tabela 2. Udział ludności gminy Drohiczyń według ekonomicznych grup wieku w ogólnej liczbie ludności w latach 2019-2021 (w procentach)

wyszczególnienie	2019	2020	2021
wiek przedprodukcyjny	14,8	16,2	16,1
wiek produkcyjny	60,3	58,4	57,9
wiek poprodukcyjny	24,9	25,4	26,1

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

RYNEK PRACY

Na koniec 2021 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Siemiatyczach zarejestrowanych było łącznie 120 mieszkańców Gminy, tj. o 9% mniej niż w roku poprzednim i jednocześnie o 10% mniej w porównaniu do 2019 roku. Mieszkańcy gminy Drohiczyń stanowili w przedmiotowym roku 13% wszystkich osób pozostających bez pracy na terenie powiatu siemiatyckiego.

Wzrost liczby osób bezrobotnych jest skorelowany ze zmianami gospodarczymi w Polsce na skutek wystąpienia pandemii koronawirusa SARS-CoV-2 oraz wynikających z niej obostrzeń ograniczających funkcjonowanie licznych sektorów i branż. W okresie pandemii zatrudnienie straciło wiele osób, przede wszystkim pracujących w obszarach szczególnie dotkniętych wprowadzanymi ograniczeniami oraz mających umowy cywilno-prawne. Skutki pandemii na rynku pracy mogą być jednak odroczone i dostrzegalne w dłuższej perspektywie czasowej, między innymi kryzys występujący w wielu branżach.

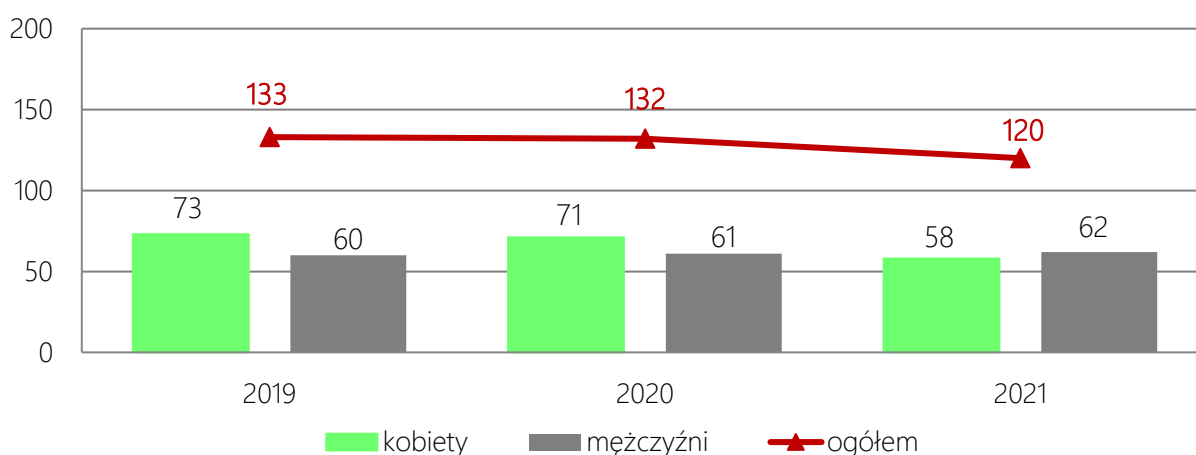

PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE DROHICZYŃ NA LATA 2023-2026

Radzenie sobie z epidemią, a w jej następstwie z kryzysem gospodarczym i pogorszeniem sytuacji na rynku pracy, będzie wymagało w perspektywie najbliższych lat, zwrócenia szczególnej uwagi na podejmowanie działań wspierających mieszkańców w tym zakresie.

W 2021 roku w gminie Drohiczyń nie odnotowano znaczącej dysproporcji w zakresie braku zatrudnienia pod względem płci. W omawianym roku liczba zarejestrowanych w PUP mieszkanek Gminy wyniosła 58, natomiast mężczyzn – 62. Jednakże w ciągu dwóch poprzednich lat można zauważyć odmienną tendencję, bowiem liczba bezrobotnych kobiet wyraźnie przewyższała liczbę mężczyzn pozostających bez zatrudnienia.

Wykres 3. Liczba osób bezrobotnych w podziale na płeć w gminie Drohiczyń w latach 2019-2021

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

W 2021 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Siemiatyczach zarejestrowanych było 3,6% mieszkańców Gminy w wieku produkcyjnym, przy czym udział kobiet był wyższy niż w przypadku mężczyzn. Kobiety pozostające bez pracy stanowiły wówczas 3,8% wszystkich osób w wieku produkcyjnym z terenu Gminy, natomiast w przypadku mężczyzn było to 3,4%. Na przestrzeni analizowanych lat odsetek bezrobotnych mężczyzn zwiększył się, natomiast udział kobiet pozostających bez zatrudnienia ulegał wahaniom, osiągając w 2021 roku najniższą wartość.

Tabela 3. Udział bezrobotnych mieszkańców gminy Drohiczyń zarejestrowanych w PUP w ogólnej liczbie ludności w wieku produkcyjnym wg płci w latach 2019-2021 (w procentach, stan na koniec grudnia)

wyszczególnienie	2019	2020	2021
mężczyźni	2,9	3,2	3,4
kobiety	4,3	4,5	3,8
ogółem	3,5	3,8	3,6

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE DROHICZYŃ
NA LATA 2023-2026

Rozpatrując kwestię liczby bezrobotnych mieszkańców gminy Drohiczyń zarejestrowanych w PUP z podziałem na poszczególne grupy wiekowe można zauważyć, że w porównaniu do 2019 roku udział osób pozostających bez zatrudnienia z każdej grupy uległ zmniejszeniu. W przypadku udziału osób do 25 roku życia odnotowano spadek na poziomie 6 pp. Udział bezrobotnych, którzy nie ukończyli 30 roku życia w stosunku do roku 2019 spadł o 2 pp., natomiast na koniec 2021 roku mieszkańcy Gminy będący powyżej 50 roku życia stanowili 23% ogólnej liczby osób zarejestrowanych w PUP, czyli o 1 pp. mniej niż w 2019 roku.

Tabela 4. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych mieszkańców gminy Drohiczyń podziałem na poszczególne grupy wiekowe w latach 2019-2021

wyszczególnienie	31 grudnia 2019		31 grudnia 2020		31 grudnia 2021	
	liczba osób	%	liczba osób	%	liczba osób	%
ogółem	133	100	132	100	120	100
do 25 roku życia	32	24	27	20	22	18
do 30 roku życia	48	36	50	39	41	34
powyżej 50 roku życia	32	24	32	24	27	23

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

Ze zjawiskiem długotrwałego bezrobocia mamy do czynienia w przypadku osoby zarejestrowanej w urzędzie pracy jako bezrobotnej przez okres powyżej 12 miesięcy. Jest to zjawisko niekorzystne, ponieważ świadczy o braku chęci podjęcia pracy lub o braku możliwości podjęcia zatrudnienia. W 2021 roku udział mieszkańców gminy Drohiczyń długotrwanie bezrobotnych w stosunku do 2019 roku zwiększył się o 1 pp. Na przestrzeni lat 2019-2021 udział osób długotrwanie bezrobotnych w ogóle mieszkańców pozostających bez zatrudnienia utrzymywał się na względnie podobnym poziomie. Jednakże szczególną uwagę należy zwrócić na fakt, że osoby długotrwanie bezrobotne, stanowią znaczny odsetek spośród wszystkich osób pozostających bez pracy.

Tabela 5. Liczba długotrwanie bezrobotnych mieszkańców gminy Drohiczyń zarejestrowanych w PUP w latach 2019-2021

wyszczególnienie	31 grudnia 2019		31 grudnia 2020		31 grudnia 2021	
	liczba osób	%	liczba osób	%	liczba osób	%
ogółem	133	100	132	100	120	100
długotrwanie bezrobotni	82	62	81	61	76	63

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE DROHICZYŃ
NA LATA 2023-2026

INFRASTRUKTURA SPORTOWA, REKREACYJNA I KULTURALNA

Zasoby sportowe, rekreacyjne i kulturalne Gminy stanowią niebagatelny element lokalnej infrastruktury społecznej, który ma wpływ na sposób funkcjonowania rodzin oraz dzieci, a także animując czas wolny mieszkańców determinuje jakość życia lokalnej społeczności.

Działalność kulturalna w Gminie realizowana jest w głównej mierze przez **Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Drohiczyń**, który jest organizatorem wielu różnorodnych wydarzeń o charakterze kulturalnym, rekreacyjnym i sportowym dla wszystkich mieszkańców Gminy, wykorzystując przy tym rozwiniętą infrastrukturę sportową i rekreacyjną w mieście Drohiczyń oraz na terenach wiejskich.

Zadanie z zakresu upowszechniania wiedzy i kultury realizowane jest także przez funkcjonującą **Miejsko-Gminną Bibliotekę Publiczną im. Klementyny Sołonowicz-Olbrychskiej w Drohiczyń**. Placówka oprócz swoich podstawowych funkcji, realizuje także szeroką działalność informacyjną, rekreacyjną i kulturalno-oświatową, poprzez organizację różnych form pracy i interakcji z czytelnikami, współpracując przy tym aktywnie z placówkami oświatowymi z terenu Gminy.

Na terenie Gminy funkcjonuje także **światlica środowiskowa** w Drohiczyń, w której realizowany jest projekt pn. „Nasza Światlica”, którego celem jest rozszerzenie oferty wsparcia i zwiększenie dostępu do zajęć rozwijających kompetencje kluczowe u najmłodszych mieszkańców Gminy.

Należy zauważyć, iż działania w zakresie wzmocnienia potencjału lokalnej społeczności prowadzone są również przez organizacje pozarządowe, które regularnie podejmują się realizacji różnorodnych projektów w dziedzinie polityki społecznej.

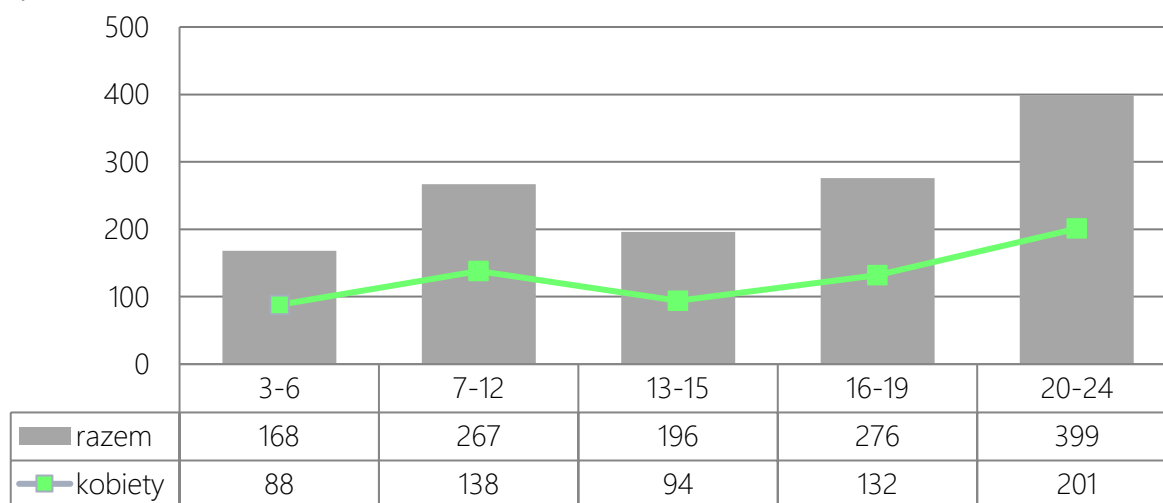
EDUKACJA I WYCHOWANIE

W wieku potencjalnej nauki (3-24 lata) w 2021 roku było **1 306** mieszkańców gminy Drohiczyń. Liczba kobiet w tym przedziale wiekowym jest równa liczbie mężczyzn, bowiem w wieku 3-24 lat było wówczas po 653 chłopców i dziewcząt. Rozpatrując kwestię ludności Gminy z podziałem na poszczególne edukacyjne grupy wiekowe można zauważyć, że w 2021 roku najwięcej osób miało 20-24 lata (399 osób) oraz 16-19 lat (276 osób). Ludność Gminy według edukacyjnych grup wieku z podziałem na płeć w 2021 roku prezentuje kolejny wykres.

PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE DROHICZYN
NA LATA 2023-2026

Wykres 4. Ludność gminy Drohiczyn według edukacyjnych grup wieku z podziałem na płeć w 2021 roku

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

Baza oświatowa, dla której organem prowadzącym była Gmina Drohiczyn w roku szkolnym 2020/2021 lub którym Gmina udzielała dotacji, składała się z następujących placówek:

- o Zespół Szkół w Drohiczynie,
  - Szkoła Podstawowa im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Drohiczynie Filia w Śledzianowie,
  - Punkt Przedszkolny w Ostrożanach,
- o Szkoła Podstawowa w Miłkowicach Jankach.

Ponadto w Drohiczynie funkcjonuje także placówka niepubliczna, specjalizująca się w edukacji domowej „Szkoły Benedykta”, której organem prowadzącym jest spółka Orły z Podlasia.

Edukacja przedszkolna jest z kolei realizowana przez Przedszkole Publiczne działające w strukturach Zespołu Szkół w Drohiczynie oraz przesz punkty przedszkolne działające przy szkołach podstawowych.

Obsługę jednostek oświatowych prowadzonych przez Gminę prowadzi Biuro Obsługi Szkół w Drohiczynie, którego ogólny zakres prowadzonych działań obejmuje obszar finansowy, rachunkowy, prawny i administracyjno-organizacyjny.

Opiekę nad dziećmi do 3 roku życia sprawuje **żłobek** „Bajkowa Kraina” działający w strukturze Zespołu Szkół w Drohiczynie.

ZASOBY INSTYTUCJONALNE W ZAKRESIE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

Do istotnych zasobów w zakresie rozwiązywania problemów społecznych funkcjonujących na terenie gminy Drohiczyń należą:

- o Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Drohiczyń,
- o Urząd Miejski w Drohiczyń,
- o Posterunek Policji,
- o Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- o Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- o placówki oświatowe,
- o świetlica środowiskowa,
- o instytucje kulturalno-rekreacyjne,
- o Punkt Konsultacyjny w Drohiczyń,
- o placówki ochrony zdrowia,
- o lokalne organizacje pozarządowe.

Są to instytucje i miejsca prowadzące działalność na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom bądź wspomagające taką działalność. Kooperacja tych podmiotów odbywa się na zasadzie współpracy międzyinstytucjonalnej.

Do zasobów osobowych działających na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom alkoholowym i narkotykowym na terenie i Gminy można zaliczyć:

- o pedagogów, psychologów zatrudnionych w placówkach oświatowych, wychowawczych, psychologa pełniącego dyżury w Punkcie Konsultacyjnym,
- o członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- o pracowników Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej,
- o funkcjonariuszy Policji,
- o sędziów, prokuratorów oraz kuratorów sądowych i społecznych,
- o pracowników placówek ochrony zdrowia,
- o osoby duchowne.

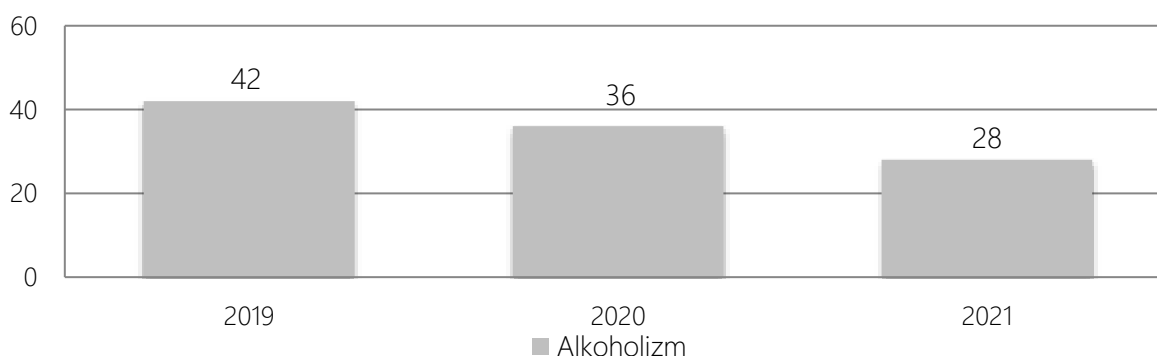

PROBLEM UZALEŻNIEŃ NA TERENIE GMINY DROHICZYŃ

Uzależnienie od alkoholu jest chorobą chroniczną, postępującą i potencjalnie śmiertelną. Nie jest możliwe całkowite jej wyleczenie, a jedynie zahamowanie narastania jej objawów i szkód zdrowotnych. Narkomania, definiowana zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu narkomanii, oznacza stałe lub okresowe używanie w celach innych niż medyczne środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych, w wyniku czego może powstać lub powstało uzależnienie od nich. Problem narkomanii ma charakter interdyscyplinarny. Znajduje się on w polu zainteresowania różnych służb, takich jak lecznictwo, oświata, pomoc społeczna, organy ścigania i wymiaru sprawiedliwości, media. Każda z nich styka się z tym zjawiskiem od innej strony.

W 2021 roku z pomocy i wsparcia Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Drohiczyńce z powodu uzależnienia od alkoholu skorzystało 28 rodzin. Na przestrzeni lat 2019-2021 liczba rodzin korzystających z pomocy MGOPS z powodu alkoholizmu uległa zmniejszeniu. W ciągu trzech analizowanych lat żadna z rodzin zamieszkujących gminę Drohiczyń nie została objęta pomocą Ośrodka z powodu narkomanii. W 2021 roku ogólna liczba rodzin objętych pomocą MGOPS wyniosła 253, co oznacza, że rodziny borykające się z problemem alkoholowym stanowiły 11% ogółu.

Wykres 5. Liczba rodzin korzystających z pomocy i wsparcia z powodu alkoholizmu w gminie Drohiczyń na przestrzeni lat 2019-2021

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2019, 2020 i 2021 rok

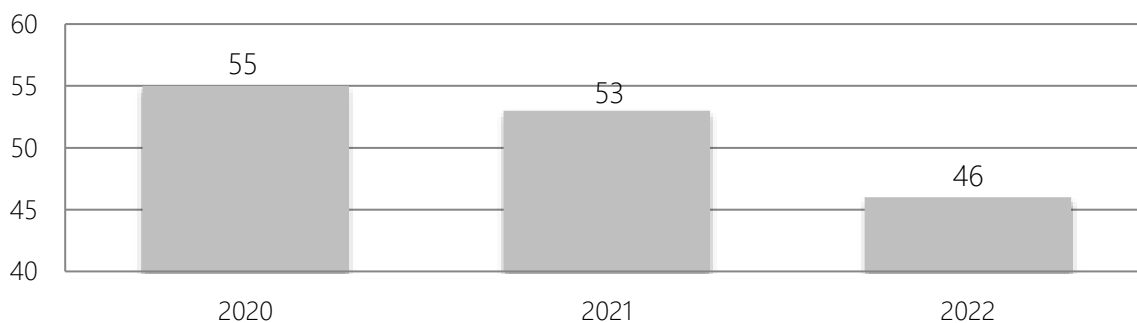

PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE DROHICZYŃ NA LATA 2023-2026

Na przestrzeni lat 2020-2022 zmniejszeniu uległa liczba interwencji funkcjonariuszy Policji, przeprowadzonych z powodu nadużywania alkoholu i stosowania w związku z tym przemocy domowej. W 2020 roku odbyto 55 interwencji, w 2021 roku – 53, natomiast w 2022 roku przeprowadzono 46 interwencji.

Wykres 6. Liczba interwencji Policji w związku z nadużywaniem alkoholu przez mieszkańców gminy Drohiczyń w latach 2020-2022

Źródło: dane Posterunku Policji w Drohiczyń. Stan na 31.10.2022 r.

Kolejną analizowaną kwestią są działania podejmowane przez funkcjonariuszy Policji w celu przeciwdziałania problemowi uzależnienia. Na przestrzeni lat 2019-2021 liczba osób zatrzymanych w pomieszczeniach policyjnych w celu wytrzeźwienia ulegała wahaniom – w 2019 roku funkcjonariusze zatrzymali 3 osoby, w 2020 roku – 2, natomiast w 2021 roku – 6 dorosłych mieszkańców Gminy. Z analizowanych danych wynika, że w omawianych latach, funkcjonariusze nie podjęli działań wobec nietrzeźwych nieletnich, skutkujących zatrzymaniem ich w policyjnej izbie dziecka lub odwiezieniem do domów. Niemniej, problem zakłócania przestrzeni publicznej na terenie gminy Drohiczyń jest obecny i wymaga podjęcia kompleksowych działań prewencyjnych i interwencyjnych. Szczegółowe dane w tym zakresie prezentuje tabela poniżej.

Tabela 6. Działania funkcjonariuszy Policji w stosunku do osób spożywających alkohol w latach 2019-2021

rodzaj interwencji	2019	2020	2021
liczba osób zatrzymanych w pomieszczeniach policyjnych w celu wytrzeźwienia	3	2	6
liczba nietrzeźwych osób nieletnich zatrzymanych w policyjnych izbach dziecka lub odwiezionych do domu	0	0	0

Źródło: Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych PARPA-G1 za 2019, 2020 i 2021 rok

PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE DROHICZYŃ
NA LATA 2023-2026

Tabela nr 7 przedstawia działalność Policji w zakresie kontroli ruchu drogowego oraz trzeźwości kierowców. W porównaniu do 2020 roku zmniejszeniu uległa liczba zatrzymanych, nietrzeźwych kierowców, natomiast liczba zatrzymanych kierujących, którzy prowadzili środek lokomocji pomimo zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych zwiększyła się.

Tabela 7. Działania funkcjonariuszy Policji w zakresie kontroli trzeźwości kierujących pojazdami w latach 2020-2022

rodzaj interwencji	2020	2021	2022
liczba zatrzymanych nietrzeźwych kierujących pojazdami	12	10	8
liczba zatrzymanych kierujących prowadzących pojazd pomimo orzeczonego zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych	3	3	5

Źródło: dane Posterunku Policji w Drohiczyń. Stan na 31.10.2022 r.

Jednym z głównych zadań Policji, jest zapewnienie mieszkańcom bezpieczeństwa, zarówno w miejscu publicznym, ale i w środowisku domowym, gdy członek/członkowie rodziny dopuszczają się stosowania przemocy wobec innych. W przypadku rozpoznania takich sytuacji funkcjonariusze podejmują interwencje domowe.

Ważnym aspektem działalności służb jest również prowadzenie szerokich akcji edukacyjnych i prewencyjnych. W tym celu co roku funkcjonariusze wraz z placówkami oświatowymi i instytucjami kultury organizują szereg kampanii w zakresie abstynencji alkoholowej i narkotykowej, zachowania trzeźwości za kierownicą oraz niewykonywania pracy po spożyciu alkoholu.

Wraz z rozwojem technologicznym, w świecie on-line pojawiać zaczęły się różnego rodzaju gry na pieniądze. Znacznie zwiększyło to dostępność do gier hazardowych dla młodych ludzi. Hazard on-line, w przeciwieństwie do stacjonarnych kasyn zakazanych dla nieletnich, jest dla młodych ludzi dostępny i w dużej mierze anonimowy. Niestety rozprzestrzenianie się stron internetowych oferujących różnego rodzaju gry hazardowe, stwarza dla dzieci i młodzieży realne zagrożenie. Granie w gry na pieniądze może doprowadzić do uzależnienia i związanych z tym negatywnych konsekwencji, między innymi problemów w funkcjonowaniu społecznym i zawodowym, jak poczucie wewnętrznego przymusu i myśli intruzyjne, które nie pozwalają na skupienie uwagi na pracy, a także depresji, myśli i prób samobójczych, słabych wyników w nauce, problemów w relacjach rodzinnych i rówieśniczych.

PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE DROHICZYŃ NA LATA 2023-2026

Mając na uwadze potrzebę ograniczenia i przeciwdziałania zwiększeniu się skali rozpowszechnienia gry w gry na pieniądze niezbędne jest organizowanie badań pozwalających ocenić skalę zjawiska oraz dostosowywanie odpowiednich działań profilaktycznych zapobiegających występowaniu problemów w tym zakresie.

Korzystanie z urządzeń elektronicznych wśród dorosłych, jak i młodych ludzi jest problemem powszechnym i zauważalnym na terenie gmin w całej Polsce. Wykorzystywanie Internetu i urządzeń elektronicznych stało się elementem wychowawczym dzieci, z kolei wśród młodzieży obserwowana jest znaczna skala tego problemu, gdyż pozostają oni on-line przez znaczącą część każdego dnia. W związku z korzystaniem z nowych technologii zarówno dzieci, jak i osoby dorosłe narażone są na doświadczenie przemocy internetowej, ryzyko uzależnienia od smartfonów, a także inne, negatywne konsekwencje. Korzystanie z urządzeń elektronicznych daje dzieciom i młodzieży możliwości rozwoju, ale niesie za sobą także liczne zagrożenia - pornografię, treści pełne przemocy, *fake newsy*, ryzyko nawiązania niebezpiecznych relacji, czy też cyberprzemoc. Korzystanie z urządzeń elektronicznych, w tym z Internetu, pozostanie jedną z najczęściej podejmowanych czynności przez młodych ludzi i może determinować problemy w obszarze zdrowia fizycznego oraz psychicznego. Biorąc to pod uwagę, niezbędne jest podejmowanie działalności edukacyjnej wśród dzieci i młodzieży w zakresie bezpiecznego poruszania się po świecie on-line oraz uświadamianie ich na temat konsekwencji poświęcania na to dużych ilości czasu.

DZIAŁALNOŚĆ GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W DROHICZYŃNIE

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Drohiczyń, powołana przez Burmistrza do wykonywania zadań Gminy w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, prowadzi swą działalność w oparciu o przepisy ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz. U. z 2021 r., poz. 1119 z późn. zm.). Według stanu na koniec 2021 roku Komisja liczyła 8 członków.

Dane dotyczące działań GKRPA podejmowanych wobec osób uzależnionych w latach 2019-2021 przedstawia kolejna tabela. W 2021 roku członkowie GKRPA przeprowadzili rozmowy tylko z 1 osobą uzależnioną od alkoholu, natomiast nie kontaktowano się z żadnym z członków rodziny osoby uzależnionej. Podjęto wówczas czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu obowiązku poddania się leczeniu w placówce uzależnienia wobec 16 osób z problemem alkoholowym oraz wystąpiono do

PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE DROHICZYŃ
NA LATA 2023-2026

sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego wobec 14 mieszkańców Gminy. Na przestrzeni lat 2019-2021 liczba osób uzależnionych, z którymi przeprowadzono rozmowy uległa zmniejszeniu, podobnie jak liczba osób w stosunku do których podjęto czynności zmierzające do zobowiązania ich poddaniu się leczeniu w placówce leczenia uzależnienia. Z kolei liczba osób, wobec których wystąpiono do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego ulegała niewielkim wahaniom, jednakże w porównaniu do 2019 roku zmniejszyła się. W ciągu omawianych lat członkowie GKRPA nie podjęli rozmów z żadnym członkiem rodzin osób uzależnionych.

Tabela 8. Działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wobec osób uzależnionych w latach 2019-2021

wyszczególnienie	2019	2020	2021
liczba osób uzależnionych, z którymi przeprowadzono rozmowy	10	7	1
liczba członków rodzin osób uzależnionych, z którymi przeprowadzono rozmowy	0	0	0
liczba osób w stosunku do których podjęto czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w placówce leczenia uzależnienia	19	18	16
liczba osób, wobec których wystąpiono do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego	19	13	14

Źródło: Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych PARPA-G1 za 2019, 2020 i 2021 rok

Jednym z zadań członków GKRPA jest także nawiązywanie kontaktu z osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie i osobami stosującymi przemoc. W 2021 roku członkowie Komisji skontaktowali się z 9 osobami stosującymi przemoc w rodzinie, w 2020 roku nie rozmawiano z żadnym mieszkańcem Gminy, z kolei w 2019 roku – z 3 osobami. Rozmowy interwencyjne w związku z nadużywaniem alkoholu oraz dopuszczeniem się zachowań przemocowych zostały przeprowadzone z analogiczną liczbą osób w 2019 i 2021 roku, natomiast w 2020 roku przeprowadzono je z 13 mieszkańcami Gminy stosującymi przemoc. Z kolei rozmowy z osobami doznającymi przemocy w 2019 roku zostały przeprowadzone z 24 z nich, w 2020 roku z 27 osobami, z kolei w 2021 roku nie kontaktowano się z żadną osobą doświadczającą przemocy. Na przestrzeni omawianych lat członkowie GKRPA w Drohiczyńnie nie rozmawiali także z żadną osobą będącą świadkiem przemocy.

PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE DROHICZYŃ
NA LATA 2023-2026

Tabela 9. Liczba osób dotkniętych i stosujących przemoc w rodzinie, z którymi kontaktowali się członkowie GKRPA w latach 2019-2021

wyszczególnienie	2019	2020	2021
liczba osób stosujących przemoc, z którymi kontaktowali się członkowie GKRPA	3	0	9
liczba osób doznających przemocy, z którymi kontaktowali się członkowie GKRPA	24	27	0
liczba osób nadużywających alkoholu, z którymi członkowie GKRPA prowadzili rozmowy interwencyjne w związku z dopuszczeniem się przez nich przemocy	3	13	9
liczba świadków przemocy, z którymi kontaktowali się członkowie GKRPA	0	0	0

Źródło: Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych PARPA-G1 za 2019, 2020 i 2021 rok

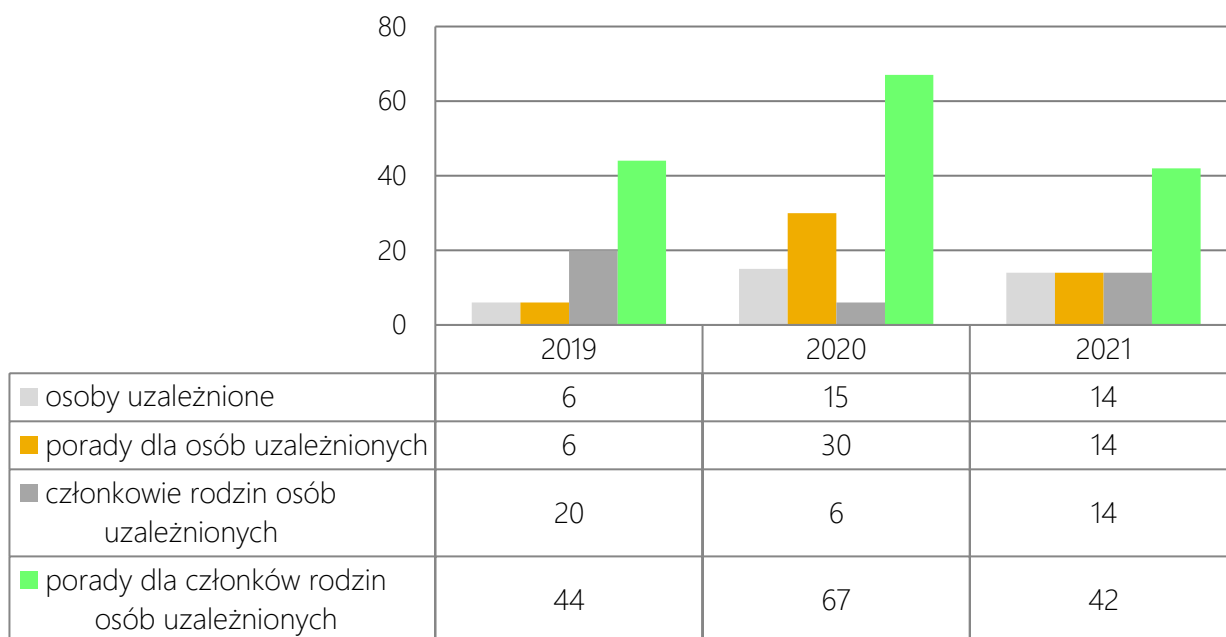
Na terenie gminy Drohiczyń osoby doświadczające sytuacji kryzysowych mogą uzyskać pomoc i wsparcie w Punkcie Konsultacyjnym. W 2021 roku, Punkt czynny był średnio przez 16 godzin w miesiącu, a poradnictwo w nim było świadczone przez psychologa. Wśród realizowanych przez Punkt zadań należy wymienić: rozpoznanie problemu, z którym zgłosił się klient, mobilizowanie klientów do pojęcia psychoterapii i kierowanie do specjalistycznych placówek leczenia, motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwe, ale niezależnych, do zmiany szkodliwego wzoru picia, świadczenie konsultacji osobom doznającym przemocy w rodzinie oraz motywowanie osób stosujących przemoc do uczestnictwa w oddziaływaniach obejmujących ten problem.

W 2021 roku w Punkcie udzielono 14 porad 14 osobom z problemem alkoholowym oraz 42 porady 14 dorosłym członkom rodzin osób doświadczających problemu uzależnienia. Na przestrzeni analizowanych lat zauważalne są znaczne wahania zarówno w zakresie liczby porad świadczonych osobom z problemem alkoholowym, jak również udzielanych członkom rodzin osób z problemem alkoholowym. Liczba osób uzależnionych oraz członków ich rodzin, którzy zgłosili się do Punktu kształtowała się w analizowanym okresie także na zróżnicowanym poziomie, jednakże w porównaniu do 2019 roku liczba osób uzależnionych uległa zwiększeniu, a w przypadku liczby członków osób uzależnionych – zmniejszeniu.

Wykres 7. Liczba osób, którym udzielono porad w Punkcie Konsultacyjnym w latach 2019-2021

PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE DROHICZYŃ
NA LATA 2023-2026

Źródło: Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych PARPA-G1 za 2019, 2020 i 2021 rok

W zakresie działalności profilaktycznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Drohiczyńnie inicjuje również szereg działań edukacyjnych dla najmłodszej części społeczeństwa, ale także rodziców i nauczycieli. Z uwagi na wystąpienie pandemii koronawirusa SARS-CoV-2 w 2020 roku możliwość realizacji szeroko zakrojonych oddziaływań została znacznie ograniczona, jednak w 2021 roku programami profilaktycznymi rekomendowanymi w ramach Systemu Rekomendacji Programów Profilaktycznych i Promocji Zdrowia Psychicznego prowadzonego przez ORE, KCPU, IPIŃ, tj. „Przyjaciele Zippiego” oraz „Apteczka Pierwszej Pomocy Emocjonalnej” zostało objętych 50 uczniów, 50 rodziców oraz 1 nauczyciel.

Wśród innych działań podejmowanych w 2021 roku w ramach lokalnej działalności profilaktycznej należy wskazać zorganizowane programy z obszaru profilaktyki uniwersalnej skierowane do dzieci i młodzieży, w których uczestniczyło 231 uczniów, 18 nauczycieli oraz 132 rodziców.

Ponadto na terenie Gminy prowadzono także działania nie będące ustrukturyzowanymi programami profilaktycznymi, tj. jednorazowe prelekcje, w których wzięło udział 477 uczestników, profilaktyczne spektakle, w których uczestniczyło 100 widzów, zorganizowano imprezy plenerowe dla 325 mieszkańców, a także imprezy sportowe dla 150 uczestników.

RYNEK ALKOHOLOWY W GMINIE DROHICZYŃ

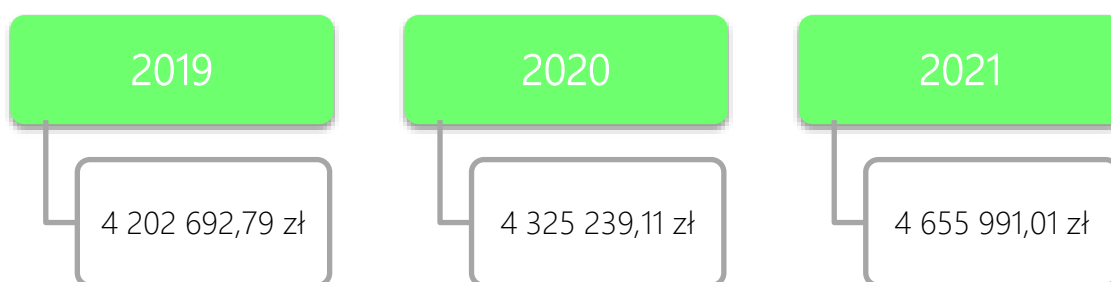

PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE DROHICZYŃ NA LATA 2023-2026

Alkoholizm jest jednym z najpoważniejszych współczesnych problemów społecznych. Według Światowej Organizacji Zdrowia alkohol znajduje się na trzecim miejscu wśród czynników ryzyka dla zdrowia populacji, a ponad 60 rodzajów chorób i urazów ma związek z używaniem alkoholu. Według szacunków Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych kilkanaście procent dorosłych Polaków spożywa alkohol problemowo. Szacuje się, że w grupie tej znajduje się ok. 600 tys. osób uzależnionych oraz ponad 2,5 mln osób pijących alkohol szkodliwie.

W 2021 roku wartość alkoholu sprzedanego na terenie gminy Drohiczyń wyniosła łącznie 4 655 991, 01 zł, w tym 2 341 414,41 zł o zawartości alkoholu do 4,5% (oraz piwa), 348 635,05 zł o zawartości alkoholu od 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa), a także 1 965 941,55 zł o zawartości alkoholu powyżej 18%. Są to wartości zadeklarowane w corocznym sprawozdaniu z działalności samorządu gminy w zakresie profilaktyki rozwiązywania problemów alkoholowych PARPA-G1. Można zauważyć, że wartość sprzedanego alkoholu w stosunku do 2019 roku wzrosła o 11%.

Rysunek 2. Wartość sprzedanego alkoholu na terenie gminy Drohiczyń w latach 2019-2021

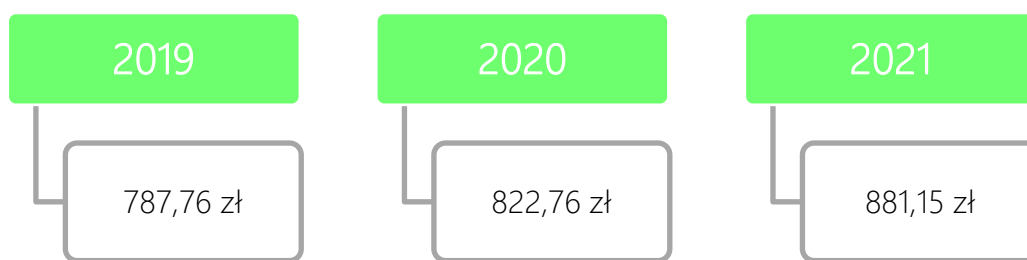
Źródło: Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych PARPA-G1 za 2019, 2020 i 2021 rok

W 2021 roku Gminę zamieszkiwały łącznie 5 284 osoby, które ukończyły 18 rok życia. Wartość sprzedanego na terenie Gminy alkoholu przypadającego na każdą pełnoletnią osobę wyniosła wówczas 881,15 zł, co jest wartością wyższą w porównaniu do roku 2019 o 12%. Zatem na przestrzeni analizowanych lat zauważalny jest wzrost wartości sprzedanego alkoholu na 1 dorosłego mieszkańca.

Rysunek 3. Wartość sprzedanego na terenie gminy Drohiczyń alkoholu na 1 dorosłego mieszkańca w latach 2019-2021

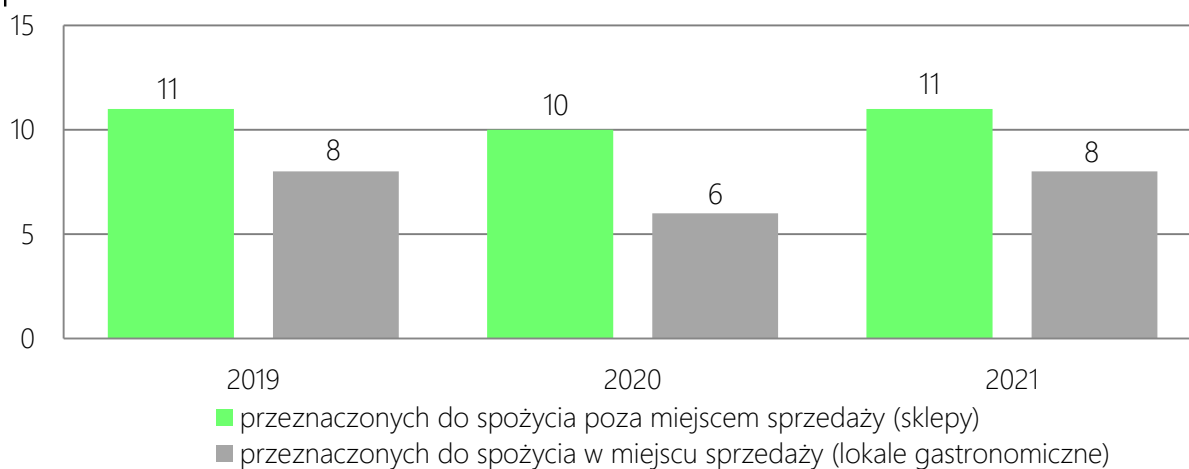
PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE DROHICZYŃ
NA LATA 2023-2026

Źródło: Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych PARPA-G1 za 2019, 2020 i 2021 rok

W roku 2021 na terenie gminy Drohiczyń działalność prowadziło łącznie 19 punktów sprzedaży napojów alkoholowych, w tym 11 przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży i 8 przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży. Na przestrzeni analizowanych lat liczba punktów napojów alkoholowych na terenie Gminy ulegała wahaniom, bowiem w 2019 roku było ich 19, rok później ich liczba zmniejszyła się do 16, natomiast w 2021 roku liczba punktów ponownie wyniosła 19. Niemniej, zarówno liczba sklepów, jak i lokali gastronomicznych utrzymywała się na zbliżonym poziomie.

Wykres 8. Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w gminie Drohiczyń na przestrzeni lat 2019-2021

Źródło: Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych PARPA-G1 za 2019, 2020 i 2021 rok

Na przestrzeni ostatnich trzech lat w województwie podlaskim liczba dorosłych mieszkańców przypadających na 1 punkt sprzedaży alkoholu ulegała wahaniom, jednakże ich liczba była znacznie mniejsza w porównaniu do gminy Drohiczyń, co świadczy o skuteczniejszym podejmowaniu działań ograniczających podaż i dostępność napojów alkoholowych na terenie województwa.

Liczba pełnoletnich mieszkańców przypadających na 1 punkt sprzedaży alkoholu w Gminie również ulegała wahaniom. W 2019 roku wynosiła 281, w 2020 roku zwiększyła się do 329, natomiast w 2021 roku osiągnęła najniższą wartość – 278.

PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE DROHICZYŃ
NA LATA 2023-2026

Tabela 10. Liczba pełnoletnich mieszkańców przypadających na 1 punkt sprzedaży alkoholu w województwie podlaskim oraz gminie Drohiczyń w latach 2019-2021

wyszczególnienie	2019	2020	2021
liczba pełnoletnich mieszkańców przypadających na 1 punkt sprzedaży alkoholu w gminie Drohiczyń	281	329	278
liczba pełnoletnich mieszkańców przypadających na 1 punkt sprzedaży alkoholu w województwie podlaskim	357	381	356

Źródło: opracowanie własne na podstawie: Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych PARPA-G1 oraz Profilaktyka i Rozwiązywanie Problemów Alkoholowych w Polsce w Samorządach Gminnych w 2019, 2020 i 2021 roku, zestawienie statystyczne

DIAGNOZA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
W ZAKRESIE UZALEŻNIEŃ

PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE DROHICZYŃ NA LATA 2023-2026

Wśród głównych problemów z jakimi zmagają się współczesne rodziny jest bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, przemoc w rodzinie, bezrobocie oraz uzależnienia. Przeciwdziałanie negatywnemu wpływowi tych problemów na rozwój psychospołeczny lokalnej społeczności wymaga odpowiedniego podejścia i kompleksowej pracy specjalistów. Punktem wyjścia wszelkiej interwencji socjalnej jest diagnoza, będąca niezbędnym elementem poprawnie zaplanowanego procesu zmian. Pomaga ona zidentyfikować negatywne, nieakceptowane zjawiska, a także niezaspokojone potrzeby i oczekiwania mieszkańców w określonym obszarze.

W 2018 roku na terenie Gminy zostało przeprowadzone badanie diagnozujące problemy społeczne wśród lokalnej społeczności - *Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych*, w której uczestniczyło 114 dorosłych mieszkańców Gminy, 76 uczniów gimnazjum, 146 uczniów szkół podstawowych oraz 12 pracowników punktów, gdzie sprzedawany jest alkohol.

SYNTEZA WYNIKÓW BADAŃ ANKIETOWYCH

DOROŚLI MIESZKAŃCY

- o Diagnoza przeprowadzona wśród dorosłych mieszkańców Gminy pozwala stwierdzić, że większość respondentów zna w swoim otoczeniu osobę uzależnioną od alkoholu (67%).
- o Wyniki badań ukazują, że po alkohol sięga większość respondentów (93%). Niemal co trzeci badany przyznał, że spożywał alkohol w ciągu tygodnia poprzedzającego badanie (29%), a co czwarty pił go w ciągu ostatniego miesiąca (25%).
- o Znaczna część badanych zauważa problem spożywania alkoholu w miejscach publicznych na terenie Gminy. W opinii 28% osób zdarza się to bardzo często.
- o Niepokojącym wynikiem badania jest prowadzenie pojazdów pod wpływem alkoholu – ponad połowa dorosłych mieszkańców Gminy zna osoby w swoim otoczeniu, które prowadzą samochód po spożyciu alkoholu (55%).
- o Blisko co piąty respondent uważa, że alkohol zawarty w piwie jest mniej szkodliwy niż w wódce.
- o W zakresie dostępności środków psychoaktywnych na terenie Gminy, w opinii 31% respondentów narkotyki są stosunkowo łatwo dostępne.

UCZNIOWIE

PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE DROHICZYŃ
NA LATA 2023-2026

- o Diagnoza problemów społecznych wśród młodzieży gimnazjalnej na terenie Gminy pozwoliła określić skalę problemu uzależnień wśród uczniów. Inicjację alkoholową ma za sobą średnio 60% uczniów, spośród których 8% sięga po niego co najmniej raz w tygodniu.
- o Zdaniem 9% uczniów szkół podstawowych ich rówieśnicy spożywają alkohol.
- o Najpopularniejszym spożywanym rodzajem alkoholu wśród uczniów szkoły gimnazjalnej jest piwo, na którego spożycie w czasie poprzedzającym badanie wskazało średnio 84% uczniów.
- o Blisko co piąty uczeń gimnazjum twierdzi, że piwo nie jest alkoholem.
- o Zdaniem 45% badanych uczniów gimnazjum, ich rówieśnicy mają kontakt z narkotykami, natomiast większość uczniów szkół podstawowych uważa, że ich rówieśnicy nie sięgają po narkotyki.
- o Na łatwość zdobycia środków psychoaktywnych wskazało 27% starszych uczniów.
- o Blisko połowa badanej młodzieży gimnazjalnej nie wie jakie są skutki zażywania narkotyków (46%).
- o Analiza odpowiedzi uczniów na pytanie dotyczące powodów sięgania przez młodzież po narkotyki pozwala stwierdzić, iż w opinii młodych mieszkańców Gminy, ich rówieśnicy sięgają po substancje psychoaktywne przede wszystkim z ciekawości (36%) oraz w wyniku chęci zaimponowania innym (29%).

PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE DROHICZYŃ NA LATA 2023-2026

Analiza SWOT jest to metoda analizy strategicznej pozwalająca skonfrontować ze sobą pozytywne i negatywne czynniki wewnętrzne oraz zewnętrzne. Innymi słowy SWOT jest sposobem organizowania faktów, umożliwiającym zrozumienie danych i dostrzeżenie wynikających z nich konsekwencji. Polega na podzieleniu zebranych informacji na cztery grupy (cztery kategorie czynników strategicznych):

- o **S (Strengths)** - mocne strony: wszystko to co stanowi atut, przewagę, zaletę;
- o **W (Weaknesses)** - słabe strony: wszystko to co stanowi słabość, barierę, wadę;
- o **O (Opportunities)** - szanse: wszystko to co stwarza szansę korzystnej zmiany;
- o **T (Threats)** - zagrożenia: wszystko to co stwarza niebezpieczeństwo zmiany niekorzystnej.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> o Prowadzenie różnorodnej działalności kulturalnej pozytywnie wpływającej na rozwój psychospołeczny dzieci i młodzieży oraz wzmacniającej kompetencje wychowawcze rodziców, a także ogólny poziom integracji rodzin. o Rozwinięta baza instytucjonalna i zasoby ludzkie działające w obszarze wsparcia osób i rodzin przeżywających trudności (MGOPS, ZI, PK, GKRPA, Policja, świetlica środowiskowa). o Udzielanie specjalistycznego wsparcia dla osób doświadczających przemocy w ramach działalności MGOPS i PK. o Brak rodzin korzystających ze wsparcia MGOPS z powodu narkomanii. o Prowadzenie szerokiej działalności edukacyjnej i profilaktycznej wśród dzieci, rodziców oraz innych grup, w tym organizowanie programów rekomendowanych przez ORE, KCPU, IPiN. o Systematyczny spadek liczby osób bezrobotnych na terenie Gminy.	<ul style="list-style-type: none"> o Problem depopulacji - ujemny przyrost naturalny. o Systematyczny spadek liczby mieszkańców Gminy. o Znaczna liczba rodzin korzystających z pomocy i wsparcia MGOPS z powodu alkoholizmu. o Brak samopomocowych grup wsparcia dla osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu. o Konieczność podejmowania działań o charakterze prawnym i interwencyjnym wobec osób nadużywających alkoholu. o Wzrost natężenia problemu prowadzenia pojazdów pod wpływem alkoholu. o Sięganie po alkohol i narkotyki przez osoby dorosłe. o Stosunkowo łatwa dostępność do alkoholu i narkotyków na terenie Gminy w opinii uczniów. o Eksperymentowanie z narkotykami i dopalaczami przez dzieci i młodzież. o Stosunkowo wysoka dostępność do punktów sprzedaży alkoholu na terenie Gminy i niższa w porównaniu do województwa mazowieckiego liczba dorosłych mieszkańców przypadających na 1 punkt sprzedaży.
SZANSE	ZAGROŻENIA

PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE DROHICZYŃ NA LATA 2023-2026

- o Zmiany w przepisach prawnych umożliwiające skuteczniejsze formy niesienia pomocy rodzinom zagrożonym przemocą.
- o Polityka państwa związana ze zwiększaniem środków finansowych na przeciwdziałanie uzależnieniom.
- o Kampanie informacyjne wpływające na zmianę świadomości społeczeństwa dotyczące problemu uzależnień i przemocy w rodzinie.
- o Możliwości pozyskiwania środków finansowych z nowych źródeł finansowania.
- o Organizowanie szkoleń podnoszących umiejętności zawodowe osób zajmujących się problematyką uzależnień oraz przemocy oraz pracujących z osobami uzależnionymi.
- o Dostęp do informacji oraz bezpłatnej pomocy i wsparcia dla osób uzależnionych i doświadczających przemocy w rodzinie dzięki funkcjonowaniu PK.
- o Zwiększenie oferty spędzania czasu wolnego dla rodzin z dziećmi.
- o Udzielanie konsultacji psychologiczno-pedagogicznych dla rodzin.
- o Dostęp mieszkańców do informacji na temat możliwych form pomocy w przypadku problemów uzależnień i przemocy.
- o Wzrost świadomości społecznej na temat negatywnych konsekwencji wynikających z uzależnień.
- o Rozwijająca się współpraca międzyinstytucjonalna.
- o Negatywne wzorce zachowań społecznych, w szczególności w zakresie okazjonalnego sięgania po alkohol (podczas uroczystości i świąt).
- o Wypalenie zawodowe dotyczące część kadry instytucji przeciwdziałających uzależnieniom i przemocy.
- o Ukrywanie przez rodzinę występowania aktów przemocy, uzależnienia członków rodziny, niechęć do współpracy.
- o Niedoinformowanie społeczne odnośnie placówek świadczących pomoc osobom uzależnionym i współuzależnionym.
- o Wzrost problemów opiekuńczo-wychowawczych w rodzinach.
- o Podejmowanie zachowań ryzykownych, w tym inicjacji alkoholowej i narkotykowej przez dzieci i młodzież, skutkujące problemami uzależnień.
- o Nasilenie się problemu marginalizacji i wykluczenia społecznego w środowiskach dotkniętych uzależnieniami.
- o Narastanie zjawiska wyuczonej bezradności.
- o Rozpad więzi rodzinnych.
- o Spadek wieku inicjacji alkoholowej uczniów.
- o Zwiększenie dostępu do substancji psychoaktywnych w Gminie.

CELE, ZADANIA I REALIZATORZY PROGRAMU

CEL STRATEGICZNY

Przeciwdziałanie powstawaniu problemów alkoholowych, narkotykowych i związanych z uzależnieniami behawioralnymi, zmniejszenie skali obecnie występujących zdrowotnych oraz społecznych problemów w zakresie uzależnień, a także podniesienie świadomości społeczności lokalnej w zakresie rozwoju psychospołecznego.

Celami operacyjnymi Programu są:

1. Ograniczenie skali sięgania po substancje psychoaktywne oraz minimalizowanie problemu uzależnień behawioralnych.
2. Wdrażanie nowoczesnych strategii profilaktycznych adekwatnych do poszczególnych grup odbiorców, tj. dzieci i młodzieży, rodziców, osób uzależnionych, etc.
3. Zintensyfikowanie dostępności i skuteczności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób zagrożonych uzależnieniem i uzależnionych, poprzez poszerzenie zasobów instytucjonalnych i personalnych świadczących pomoc.
4. Regularne podnoszenie kompetencji i kwalifikacji członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, a także wszystkich pozostałych podmiotów, których interdyscyplinarna działalność służy przeciwdziałaniu i rozwiązywaniu problemów uzależnień i przemocy w rodzinie.
5. Prowadzenie systematycznej kontroli skali problemu uzależnień na terenie Gminy oraz wspieranie rodzin znajdujących się w grupie ryzyka.

PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE DROHICZYŃ
NA LATA 2023-2026

Założenia Programu opracowane zostały na podstawie zidentyfikowanych problemów. Należy do nich:

- o Zmniejszenie dostępności substancji psychoaktywnych na terenie Gminy, szczególnie wśród dzieci i młodzieży.
- o Ograniczenie skali zjawiska sięgania po substancje psychoaktywne przez wszystkich mieszkańców Gminy.
- o Opóźnienie wieku inicjacji alkoholowej i narkotykowej wśród dzieci i młodzieży.
- o Wczesna diagnoza problemu uzależnień behawioralnych w Gminie, szczególnie w przypadku dzieci i młodzieży.
- o Prowadzenie działalności edukacyjnej w zakresie negatywnych skutków spożywania alkoholu i narkotyków, nadmiernego korzystania z urządzeń elektronicznych, a także udostępnianie informacji na temat możliwości uzyskania pomocy.
- o Zwiększenie dostępności usług terapeutycznych i rehabilitacyjnych dla rodzin i osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych oraz czynności.
- o Rozwijanie systemu motywowania do podjęcia, kontynuacji i pomyślnego ukończenia leczenia odwykowego osób uzależnionych.
- o Aktywizacja społeczno-zawodowa osób uzależnionych od alkoholu/narkotyków w środowisku lokalnym.
- o Poprawa dobrostanu psychicznego mieszkańców.
- o Systematyczna ocena stanu zagrożenia problemem alkoholowym i narkotykowym, a także skali problemu uzależnień behawioralnych na terenie Gminy.

LP.	ZADANIE	WSKAŹNIK	REALIZATORZY
1.	Prowadzenie dla dzieci i młodzieży programów z zakresu profilaktyki alkoholizmu i narkomanii, przeciwdziałania przemocy, promocji zdrowia oraz bezpieczeństwa.	Liczba zorganizowanych programów profilaktycznych. Liczba uczestników programów.	UM, GKRPA, placówki oświatowe, PPP, PP, ŚŚ, NGO.
2.	Rozwijanie oferty alternatywnych i atrakcyjnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży oraz promowanie uczestnictwa w nich.	Liczba dostępnych miejsc spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży. Liczba działań podjętych w celu promowania udziału w alternatywnych formach spędzania czasu wolnego.	UM, MGOK, MGBP, NGO, ŚŚ, placówki oświatowe.

PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE DROHICZYŃ
NA LATA 2023-2026

3.	Organizowanie i dofinansowanie warsztatów i programów profilaktycznych dotyczących używania substancji psychoaktywnych ze szczególnym uwzględnieniem programów rekomendowanych przez KCPU, ORE, IPiN.	Liczba zorganizowanych/ dofinansowanych programów/warsztatów profilaktycznych. Liczba uczestników.	UM, GKRPA, placówki oświatowe.
4.	Organizowanie oraz dofinansowanie warsztatów informacyjno-edukacyjnych dla rodziców w zakresie profilaktyki używania alkoholu oraz substancji psychoaktywnych przez dzieci i młodzież.	Liczba zorganizowanych/ dofinansowanych programów/warsztatów profilaktycznych. Liczba uczestników.	UM, GKRPA, placówki oświatowe, MGOPS, NGO.
5.	Uczestnictwo w regionalnych i ogólnopolskich kampaniach edukacyjnych obejmujących zagadnienia związane z profilaktyką alkoholizmu oraz narkomanii.	Liczba kampanii, w których uczestniczyła Gmina. Szacunkowa liczba odbiorców kampanii.	UM, GKRPA, placówki oświatowe, MGOPS, PP, ŚŚ, NGO, placówki ochrony zdrowia, PPP, PCPR.
6.	Organizowanie zajęć opiekuńczo-wychowawczych, psychologicznych, socjoterapeutycznych, profilaktycznych oraz z zakresu terapii pedagogicznej dla dzieci i młodzieży.	Liczba dzieci objętych wsparciem.	UM, MGOPS, placówki oświatowe, PPP, ŚŚ, NGO.
7.	Organizowanie wypoczynku letniego oraz opieki w czasie ferii zimowych z programem profilaktycznym dla dzieci i młodzieży (szczególnie z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym, a także pochodzących z rodzin zagrożonych dysfunkcjami) w formie półkolonii, kolonii, obozów bądź zielonych szkół.	Liczba zorganizowanych półkolonii/kolonii/obozów/ zielonych szkół. Liczba uczestników.	UM, MGOPS, placówki oświatowe, NGO, ŚŚ.
8.	Organizowanie konkursów promujących zdrowie, aktywność ruchową, bezpieczeństwo i profilaktykę uzależnień.	Liczba uczestników konkursów promujących zdrowie, aktywność ruchową, bezpieczeństwo i profilaktykę uzależnień.	OPS, GKRPA, NGO, UM, placówki oświatowe, PP, MGOK, MGBP, ŚŚ.

PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE DROHICZYŃ
NA LATA 2023-2026

		Liczba zorganizowanych konkursów.	
9.	Popularyzowanie informacji z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz promocji zdrowia za pośrednictwem ulotek, broszur i plakatów.	Liczba i nakład materiałów informacyjno-edukacyjnych i promocyjnych.	UM, placówki oświatowe, MGOPS, GKRPA, NGO, MGOK, MGBP, ŚŚ, placówki ochrony zdrowia.
10.	Wspieranie finansowe, merytoryczne i organizacyjne instytucji oraz organizacji pozarządowych prowadzących działalność dotyczącą profilaktyki uzależnień, udzielania pomocy osobom nadużywającym alkoholu, uzależnionym od alkoholu, narkotyków oraz osobom doznającym przemocy w rodzinie.	Liczba instytucji i organizacji pozarządowych, którym udzielono wsparcia finansowego.	UM, NGO.
11.	Popularyzowanie informacji dotyczących FAS (Alkoholowy Zespół Płodowy) oraz FASD (Spektrum Płodowych Zaburzeń Płodowych) wśród dorosłych mieszkańców oraz starszych uczniów, poprzez dystrybucję materiałów edukacyjnych i organizowanie pogadanek.	Szacunkowa liczba odbiorców materiałów edukacyjnych. Liczba uczestników pogadanek.	UM, MGOPS, GKRPA, NGO, PPP, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia.
12.	Współpraca z Policją, Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Zespołem Interdyscyplinarnym, instytucjami oświatowymi i kulturalnymi, świetlicą środowiskową, kościołami i związkami wyznaniowymi oraz stowarzyszeniami działającymi na terenie Gminy, w zakresie propagowania zasad trzeźwości i promocji zdrowia.	Liczba działań podjętych we współpracy z podmiotami działającymi na terenie Gminy, w zakresie wzmacniania abstynencji i promowania jej.	UM, GKRPA, NGO, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia, ŚŚ, ZI, MGOPS, MGBP, PP.

PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE DROHICZYŃ
NA LATA 2023-2026

13.	Systematyczne prowadzenie patroli funkcjonariuszy Policji na terenie Gminy oraz prowadzenie kontroli trzeźwości.	Liczba przeprowadzonych patroli i kontroli trzeźwości. Liczba kierowców zatrzymanych pod wpływem alkoholu.	PP.
14.	Organizowanie i udział w szkoleniach z zakresu profilaktyki uzależnień, przeciwdziałania przemocy i ochrony zdrowia dla osób i podmiotów świadczących pomoc oraz wsparcie mieszkańcom w kryzysie.	Liczba zorganizowanych szkoleń z zakresu profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania przemocy. Liczba uczestników szkoleń.	UM, GKRPA, ZI.
15.	Doposażenie GKRPA w sprzęt, materiały niezbędne do zapewnienia realizacji zadań Programu.	Kwota doposażenia. Liczba zakupionych przedmiotów/sprzętu/materiałów i innych niezbędnych do realizacji zadań rzeczy.	UM.
16.	Prowadzenie działań informacyjnych i edukacyjnych dla podmiotów handlujących napojami alkoholowymi.	Liczba przeprowadzonych działań informacyjnych. Liczba wydanych materiałów edukacyjnych.	GKRPA, UM.
17.	Prowadzenie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, a w szczególności sprzedaży alkoholu nieletnim.	Liczba przeprowadzonych kontroli punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.	GKRPA, UM.
18.	Podjęcie działań pokontrolnych, a w razie konieczności interwencji w stosunku do podmiotów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych.	Liczba wydanych zaleceń pokontrolnych. Liczba wszczętych postępowań mandatowych przez funkcjonariuszy Policji w związku z kontrolami.	GKRPA, UM, PP.
19.	Opiniowanie wniosków związanych z wydawaniem zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w zakresie zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z przepisami prawa miejscowego.	Liczba wydanych opinii (postanowień) o lokalizacji punktu sprzedaży.	GKRPA.

PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE DROHICZYŃ
NA LATA 2023-2026

20	<p>Podejmowanie czynności zmierzających do podjęcia leczenia odwykowego przez osoby zgłoszone do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych: przyjmowanie i rejestrowanie zgłoszeń w sprawie leczenia odwykowego, przeprowadzanie rozmów w sprawach osób nadużywających alkoholu, motywowanie osób uzależnionych od alkoholu do podjęcia leczenia odwykowego.</p>	<p>Liczba zgłoszeń w sprawie leczenia odwykowego. Liczba osób, z którymi członkowie GKRPA przeprowadzili rozmowy interwencyjno-motywuujące. Liczba osób zmotywowanych do dobrowolnego leczenia odwykowego. Liczba osób, które zakończyły leczenie odwykowe.</p>	GKRPA, UM.
21.	<p>Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu: zlecenie przeprowadzania badań przez zespół biegłych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu, kierowanie wniosków do sądu o nałożenie obowiązku leczenia w zakładzie lecznictwa odwykowego, wnoszenie środków odwoławczych od orzeczeń sądów I instancji w sprawach o zobowiązanie do leczenia, występowanie członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w charakterze strony przed sądem w spawach o leczenie odwykowe, zakładanie „Niebieskich Kart” i przekazywanie ich do Zespołu Interdyscyplinarnego, powiadomienie Komendy Powiatowej Policji lub prokuratury o podejrzeniu stosowania przemocy.</p>	<p>Liczba osób skierowanych na badanie przez biegłego i liczba wydanych opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu. Liczba wniosków wniesionych do sądu w sprawie orzeczenia obowiązku leczenia odwykowego. Liczba założonych „Niebieskich Kart”.</p>	GKRPA.
22	<p>Organizowanie wsparcia i pomocy osobom z problemem alkoholowym, narkotykowym</p>	<p>Liczba podmiotów zaangażowanych w pomoc osobom uzależnionym i członkom ich rodzin.</p>	UM, NGO, GKRPA, MGOPS, PK.

PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE DROHICZYŃ
NA LATA 2023-2026

	i uzależnień behawioralnych, a także członkom rodzin osób uzależnionych.	Liczba zorganizowanych działań wspierających osoby z problemem narkotykowym, alkoholowym i uzależnień behawioralnych.	
23	Wspieranie socjalne i terapeutyczne osób bezdomnych dotkniętych uzależnieniami, będących w trudnej sytuacji życiowej.	Liczba osób bezdomnych objętych wsparciem członków GKRPA.	UM, MGOPS, GKRPA, PK.
24	Stworzenie warunków i motywowanie społeczności lokalnej do utworzenia grup samopomocowych dla osób uzależnionych, współuzależnionych.	Liczba osób objętych działaniami grup samopomocowych.	UM, GKRPA, NGO.
25	Prowadzenie konsultacji i udzielanie porad terapeutycznych, psychologicznych.	Liczba osób objętych poradnictwem specjalistycznym (prawne, terapeutyczne, psychologiczne). Liczba udzielonych porad.	UM, MGOPS, PCPR, PPP, PK.
26	Kontynuowanie prowadzenia Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych i ich rodzin na terenie Gminy oraz rozszerzenie oferty poradnictwa.	Liczba osób korzystających z pomocy Punktu. Liczba udzielonych porad.	UM, GKRPA, PK.
27	Kontynuowanie i rozwój działalności świetlicy środowiskowej oraz utworzenie kolejnych placówek wsparcia dziennego na terenie Gminy.	Liczba placówek wsparcia dziennego. Liczba uczestników zajęć w placówkach.	UM, MGOPS, NGO, placówki oświatowe, ŚŚ.
28	Prowadzenie działań w ramach procedury „Niebieskie Karty”.	Liczba realizowanych procedur „Niebieskie Karty” prowadzonych przez Zespół Interdyscyplinarny.	ZI, GKRPA, MGOPS, PP, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia.
29	Rozpowszechnianie materiałów informacyjnych z zakresu przemocy w rodzinie i sposobów jej przeciwdziałania.	Liczba rozpowszechnionych informacji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	GKRPA, MGOPS, UM, placówki oświatowe, placówki ochrony

PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE DROHICZYŃ
NA LATA 2023-2026

			zdrowia, ZI, PK, PP.
30	Rozwijanie umiejętności psychospołecznych dzieci poprzez prowadzenie programów z zakresu profilaktyki uzależnień behawioralnych, a w szczególności realizowanie programów rekomendowanych przez Ministerstwo Zdrowia.	Liczba zorganizowanych programów profilaktycznych. Liczba uczestników programów.	UM, GKRPA, placówki oświatowe, PP, NGO, ŚŚ.
31.	Organizowanie dla dzieci w wieku przedszkolnym oraz uczniów szkół podstawowych pogadań na temat niebezpieczeństw w sieci.	Liczba zorganizowanych pogadań. Liczba dzieci uczestniczących w zajęciach.	UM, GKRPA, PP, placówki oświatowe.
32	Organizowanie warsztatów informacyjno-edukacyjnych dla rodziców i nauczycieli w zakresie profilaktyki uzależnień behawioralnych wśród dzieci i młodzieży, w szczególności na temat wzmacniania czynników chroniących i eliminowania czynników ryzyka.	Liczba zorganizowanych warsztatów. Liczba rodziców/ nauczycieli uczestniczących w warsztatach.	UM, GKRPA, placówki oświatowe, MGOPS.
33	Uczestnictwo w ogólnopolskich kampaniach profilaktyczno-informacyjnych z zakresu uzależnień behawioralnych oraz organizowanie lokalnych kampanii.	Liczba kampanii, w których uczestniczyła Gmina. Szacunkowa liczba odbiorców kampanii.	UM, GKRPA, placówki oświatowe, MGOPS, placówki ochrony zdrowia, PPP, PCPR, NGO.
34	Podnoszenie umiejętności i kompetencji zawodowych osób zajmujących się wparciem osób uzależnionych.	Liczba osób uczestniczących w szkoleniach/ konferencjach, itp. w celu podniesienia umiejętności i kompetencji.	UM, GKRPA, placówki oświatowe, MGOPS, PP, PK, placówki ochrony zdrowia, PPP, PCPR, NGO.
35.	Upowszechnianie wiedzy wśród mieszkańców i uczniów na temat możliwości otrzymania wsparcia w przypadku doświadczenia problemu	Liczba opublikowanych artykułów. Liczba upowszechnionych broszur/ulotek.	UM, MGOPS, GKRPA, placówki oświatowe.

PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE DROHICZYŃ
NA LATA 2023-2026

	uzależnień behawioralnych, poprzez publikowanie artykułów na stronach internetowych Gminy oraz kolportaż materiałów informacyjno-edukacyjnych (np. broszura, ulotki).		
36.	Udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej dzieciom i młodzieży w szkołach.	Poprawa dobrostanu psychicznego dzieci i młodzieży.	UM, MGOPS, GKRPA, placówki oświatowe.
37.	Współpraca międzyinstytucjonalna w zakresie wymiany informacji dotyczących polityki antyalkoholowej, antynarkotykowej oraz przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym, a także działań pomocowych.	Liczba instytucji współpracujących ze sobą w ramach profilaktyki i przeciwdziałania alkoholizmowi oraz narkomani, a także przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym Liczba działań podjętych we współpracy międzyinstytucjonalnej.	GKRPA, MGOPS, PP, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia, ZI, PK, PPP.
38.	Diagnozowanie i stałe monitorowanie problemów uzależnień od substancji psychoaktywnych oraz behawioralnych na terenie Gminy.	Liczba osób objętych badaniem w ramach diagnozy społecznej. Liczba przeprowadzonych diagnoz.	UM, GKRPA, MGOPS, PP, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia.
39.	Prowadzenie kampanii profilaktycznych, wykładów, spotkań ze specjalistami na temat zdrowia psychicznego oraz higieny psychicznej.	Zwiększanie świadomości społecznej na temat zdrowia psychicznego oraz higieny psychicznej.	UM, GKRPA, MGOPS, PPP, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia.

TERMINY WAŻNOŚCI ZEZWOLEŃ NA SPRZEDAŻ NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH W GMINIE

Zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży wydaje się na czas oznaczony, nie krótszy niż 4 lata, a w przypadku sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży, nie krótszy niż 2 lata.

ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

1. Wynagrodzenie, o którym mowa przysługuje:
  - 1) za udział w posiedzeniach Komisji,
  - 2) przeprowadzenie kontroli przestrzegania warunków sprzedaży napojów alkoholowych,
  - 3) przeprowadzenie rozmowy motywującej z osobą uzależnioną.
2. Członkowie Komisji otrzymują wynagrodzenie w wysokości 180,00 zł brutto za każde posiedzenie Komisji. Przewodniczący Komisji otrzymuje wynagrodzenie podwyższonej o 50% w stosunku do wynagrodzenia członków Komisji za każde posiedzenie.
3. Członkowie Komisji otrzymują wynagrodzenie w wysokości 70,00 zł za przeprowadzenie rozmowy motywującej z osobą uzależnioną.
4. Wynagrodzenie określone w pkt. 3 i 4 będzie wypłacane w kasie Urzędu Miejskiego w Drohiczyń w terminie do 3 dni po odbyciu posiedzenia lub innych czynnościach objętych zakresem działania Komisji.
5. Podstawą wypłaty będzie lista wypłat sporządzona przez pracownika obsługującego Komisję, w oparciu o listę obecności z posiedzenia Komisji.
6. Podstawą do wypłaty diet i zwrotu kosztów podróży członkom Komisji za wyjazdy służbowe związane z pełnieniem obowiązków wynikających z zakresu działania Komisji, stanowić będzie pisemne polecenie wyjazdu Przewodniczącego Komisji.
7. Z osobą obsługującą Komisję zawarta jest umowa zlecenie z wynagrodzeniem 450,00 zł brutto miesięcznie na okres jednego roku.
8. Wysokość wynagrodzenia może ulec zmianie, co zostanie odnotowane w stosownym sprawozdaniu z posiedzenia Komisji.

PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE DROHICZYŃ NA LATA 2023-2026

ADRESACI PROGRAMU

Program adresowany jest do ogółu mieszkańców gminy Drohiczyń, z wyszczególnieniem konsumentów napojów alkoholowych, osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków, hazardu i urządzeń elektronicznych, osób pijących szkodliwie i ryzykownie, rodzin i najbliższego otoczenia osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków, hazardu i urządzeń elektronicznych, dzieci i młodzieży szkolnej oraz przedstawicieli służb, instytucji, organizacji pozarządowych działających na rzecz rozwiązywania problemów uzależnień.

REALIZACJA PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE DROHICZYŃ NA LATA 2023-2026

1. Na podstawie art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi realizatorem Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Drohiczyń na lata 2023-2026 jest Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Drohiczyźnie.
2. Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Drohiczyń na lata 2023-2026 realizowany będzie od 1 stycznia 2023 roku do 31 grudnia 2026 roku.

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

1. Źródłem finansowania działań podejmowanych w związku z realizacją zadań Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Drohiczyń na lata 2023-2026 są dochody własne Gminy uzyskane z wpływów z tytułu wydanych zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych i są ujęte w budżecie Gminy w dziale 851 „Ochrona Zdrowia”, rozdział 85153 - przeciwdziałanie narkomanii oraz rozdział 85154 - przeciwdziałanie alkoholizmowi.
2. Zakres zadań ujętych w Programie może być zweryfikowany ze względu na wysokość środków finansowych przeznaczonych na ich realizację oraz

PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE DROHICZYŃ NA LATA 2023-2026

ze względu na bieżące zapotrzebowanie z zakresu działań profilaktycznych skierowanych do lokalnej społeczności.

MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU

Celem ewaluacji jest oszacowanie stopnia osiągnięcia zakładanych celów i rezultatów. Wyniki ewaluacji okresowej służą również ewentualnym modyfikacjom dokumentów programowych, a dostarczone za jej sprawą informacje powinny być wykorzystane przy przygotowaniu programu w następnym okresie programowania.

Cele badawcze ewaluacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii powinny opierać się na:

1. ocenie procesu realizacji działań i osiągniętych efektów Programu,
2. ocenie wdrażania i zarządzania Programem, w tym współpracy interdyscyplinarnej,
3. opracowaniu rekomendacji do stworzenia kontynuacji Programu.

W ramach ewaluacji należy przyjąć zasadę triangulacji technik badawczych poprzez zróżnicowane metody pomiaru, tj.:

- o analizę dokumentów,
- o badanie ankietowe adresatów Programu,
- o badanie poprzez zogniskowany wywiad grupowy realizatorów Programu.

Przyjęte kryteria ewaluacji Programu to:

- a) Kryterium skuteczności (plan a wykonanie) - rozumiane jako stopień realizacji zaplanowanych celów i efektów Programu. Ocena pod kątem kryterium skuteczności skupi się głównie na ocenie wdrożenia działań w stosunku do założonego planu i osiągnięcia wskaźników rezultatów.
- b) Kryterium efektywności - ocena sprawności wdrażania i prawidłowości zarządzania Programem, w tym pod kątem zgodności z harmonogramem, ewentualnych trudności w jego realizacji, przepływu informacji między realizatorami.
- c) Kryterium użyteczności - ocena dopasowania założeń Programu do potrzeb jego odbiorców i realizatorów.
- d) Kryterium trafności - rozumiane jako stopień, w jakim zaplanowane cele odpowiadają zidentyfikowanym problemom.

PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE DROHICZYŃ NA LATA 2023-2026

Na podstawie analizy realizowanego programu, realizator Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Drohiczyń na lata 2023-2026. Realizatorzy programu we współpracy z GKRPA w Drohiczyńnie sporządzają zbiorcze coroczne sprawozdanie, które zostanie przedłożone Radzie Miejskiej w terminie do 30 czerwca roku następującego po roku, którego dotyczy sprawozdanie. Ponadto realizator Programu zobowiązany jest do sporządzenia, na podstawie ankiety opracowanej przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, informacji z realizacji działań podejmowanych w danym roku, które wynikają z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii oraz przekazanie jej Krajowemu Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom w terminie do 15 kwietnia roku następującego po roku, którego dotyczy informacja.